

Besluit van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Beekdaelen houdende regels omtrent het Accommodatiebeleid Gemeente Beekdaelen 2021

Inleiding

Op 1 januari 2019 ontstond de gemeente Beekdaelen, na een fusie van de voormalige gemeenten Nuth, Onderbanken en Schinnen. In lijn met de Wet algemene regels herindeling (Wet arhi) worden de diverse beleidsvelden geharmoniseerd. Door de harmonisatie ontstaat een uniform beeld binnen de gemeente. Het voorliggend stuk beschrijft het geharmoniseerde accommodatiebeleid.

Doel van het accommodatiebeleid

Accommodaties zijn géén doel op zich, maar zijn een middel om bepaalde doelen te bereiken. Deze doelen liggen veelal op maatschappelijk gebied en aanverwante beleidsterreinen, zoals sport, recreatie, cultuur, welzijn, jeugd, ouderen, e.d. In algemene zin dienen accommodaties de leefbaarheid in de kernen, c.q. gemeente en meer specifiek de sociale cohesie onder inwoners te bevorderen.

In het accommodatiebeleid Beekdaelen staan de volgende zaken:

- Beleid en de regelgeving rondom accommodaties zodat dezelfde regels van toepassing zijn binnen alle kernen, dorpen en buurten van Beekdaelen
- Uniformering van de tarieven voor gemeentelijke accommodaties bij gelijksoortige accommodatietypen

Totstandkoming van het accommodatiebeleid

Het accommodatiebeleid is tot stand gekomen in een samenwerking tussen een ambtelijke werkgroep en de raads werkgroep. Om dit hele proces goed te stroomlijnen is in het najaar van 2019 een raads werkgroep samen met drie ambtelijke werkgroepen gestart met het onder de loep nemen van de bestaande beleidstukken van de drie voormalige gemeenten ten behoeve van de harmonisatie van het evenementenbeleid, het subsidiebeleid en het accommodatiebeleid. In de raads werkgroep zijn alle politieke partijen uit de raad vertegenwoordigd; de ambtelijke werkgroepen is multidisciplinair samengesteld met medewerkers uit meerdere vak afdelingen. In juni 2020 zijn de verenigingen geïnformeerd over de aanstaande harmonisatie.

Het beleid is gebaseerd op een aantal strategische documenten en de Global Goals. De rode draad in deze gemeentelijke stukken is de koestering van het landschap, het behoud van de eigenheid van de diverse kernen en een grote mate van zelfsturing door de bewoners, bedrijven en organisaties. Daarnaast is er vanzelfsprekend voor een Global Goal-gemeente aandacht voor de inzet voor een duurzame, rechtvaardige, veilige en welvarende wereld.

1 Visie

De vertaling van de strategische stukken en de duurzame ontwikkelingsdoelen (global goals) hebben geleid tot een visie op accommodaties in de gemeente Beekdaelen. Vanzelfsprekend is de visie op het accommodatiebeleid geënt op de strategische visie van Beekdaelen, Leven en werken in het landschap [link naar document]. De in deze overall-visie genoemde ontwikkelperspectieven (i.c. Excellent wonen en vitale kernen en Duurzame economische ontwikkeling) en hun uitgangspunten zijn min of meer kaderstellend voor de visie op accommodaties in Beekdaelen.

1.1 Strategische beleidskaders

De strategische visie van de gemeente Beekdaelen Leven en werken in het landschap, is uitgewerkt in vier strategische ontwikkelperspectieven:

- *Excellent wonen en vitale kernen*
De gemeente Beekdaelen investeert in het organiseren van een toereikend voorzieningenniveau, met een adequate zorgverlening en maatschappelijke participatie.
- *Landschappelijke ontwikkeling als kans voor lokale en regionale opgaven*
De gemeente Beekdaelen hecht veel waarde hecht aan haar landelijk karakter.
- *Duurzame economische ontwikkeling*
De gemeente Beekdaelen wil een goede balans tussen sociaal-maatschappelijke functies, economische belangen en gezondheid.

- *Een nieuwe relatie tussen gemeente en gemeenschap*
De gemeente Beekdaelen waardeert burgerinitiatieven en legt het eigenaarschap van de ontwikkelingen zo veel mogelijk bij deze initiatiefnemers.

De harmonisatie van het accommodatiebeleid draagt bij aan twee (Excellent wonen en vitale kernen, Duurzame economische ontwikkeling) van de vier strategische ontwikkelperspectieven

1.2 Visie op accommodaties

Voor het ontwikkelen van beleid is het van belang om helder te hebben wat we belangrijk vinden, waar we voor willen gaan en waar we uit willen komen: de visie. Deze visie dient als richting geveer voor het op te stellen beleid.

De visie op het accommodatiebeleid bestaat uit de volgende aspecten:

- » Accommodaties bieden huisvesting en faciliteiten aan inwoners en eventueel andere gebruikers om elkaar te ontmoeten, om te recreëren en de vrije tijd te besteden, om te sporten, e.d. Vanuit deze functie zijn accommodaties van belang voor de leefbaarheid en sociale cohesie binnen de gemeente, alsook voor het welzijn en de gezondheid van inwoners.
- » Er ligt een taak voor de gemeente als lokale overheid om deze voorwaarden te creëren en in stand te houden. Echter: een en ander dient wel betaalbaar te zijn, op korte én op lange termijn.
- » Het is van belang dat er binnen de gemeentegrenzen een voldoende en gevarieerd aanbod van accommodaties aanwezig is; het gemeentebestuur heeft daarin een faciliterende rol. Voor het bieden van faciliteiten is het niet perse noodzakelijk dit per kern te regelen, maar wordt dit gemeente breed gezien, dus kern overstijgend.

1.3 Uitgangspunten

Bij het accommodatiebeleid, zijn de volgende aspecten van belang:

- » **Transparantie en gelijkheid.**
In het accommodatiebeleid is gestreefd naar het zo veel als mogelijk ontvlechten van zaken en het vereenvoudigen van de systematiek. Dit om tot een transparante regeling en tarievenstelsel voor accommodaties te komen, die voldoet aan de principes van gelijkheid.
- » **Harmonisatie van het beleid.**
Met dit nieuwe accommodatiebeleid zal het beleid en de regelgeving rondom accommodaties in de gemeente geharmoniseerd worden, zodat dezelfde regels van toepassing zijn binnen alle kernen, dorpen en buurten van Beekdaelen. Uitgangspunt hierbij is om het bestaande stelsel niet fundamenteel te wijzigen. Bij de harmonisatie zullen de tarieven geharmoniseerd worden waarbij het uitgangspunt is dat de inkomsten van de gemeente gelijk blijven. Hierdoor zal uiteindelijk elke vereniging en stichting in de gemeente Beekdaelen dezelfde tarieven betaald voor het gebruik van een sportveld of sporthal.
- » **Accommodaties als middel, geen doel op zich.**
De accommodaties in de gemeente Beekdaelen dienen als ondersteuning van haar beleidsdoelstellingen en haar wettelijke taken. Hierbij wordt gedacht aan thema's zoals sport, welzijn, cultuur et cetera.
- » **Multifunctionele inzetbaarheid van het vastgoed**
De maatschappelijke accommodaties staan ten dienste van de gemeenschap Beekdaelen en niet perse aan één gebruiker. Multifunctionele inzet van ons vastgoed vergroot niet alleen het maatschappelijke rendement, maar ook de cohesie, de binding en de leefbaarheid.

1.4 Global Goals

De gemeente Beekdaelen wil graag bijdragen een duurzamere en eerlijkere wereld. Met onze lokale activiteiten dragen we bij aan de mondiale doelstellingen, want het verbeteren van de wereld vindt lokaal plaats. Wij vinden het belangrijk om de duurzame doorontwikkeling van onze gemeente concreter en tastbaarder te maken. Zo krijgt iedereen een goed idee bij wat we precies willen bereiken en wat we hiervoor gaan doen.

Vrijwel alle Global Goals raken direct of indirect het beleid van de gemeente Beekdaelen. Om onze (beleids)doelstellingen in ruimtebehoefte te faciliteren stelt de gemeente haar eigen vastgoed ter beschikking. In het accommodatiebeleid staat omschreven hoe wij omgaan met ons maatschappelijke vastgoed en welke rol wij vervullen. Aangezien het hebben van vastgoed geen doel op zich is maar een middel om andere doelen te faciliteren ondersteunt ons vastgoed alle Global Goals. Indien van toepassingen geven wij per beleidsterrein aan hoe wij ons vastgoed inzetten.

Afbeelding 1: Global Goals i.r.t. "Accommodatiebeleid"

2. Reguleren

Het hebben en beheren van sport- en verenigingsaccommodaties is voor de gemeente géén doel op zich. De accommodaties maken het mogelijk om bepaalde doelen te bereiken. Denk hierbij aan maatschappelijk doelen en aanverwante beleidsterreinen, zoals sport, recreatie, cultuur, welzijn, jeugd, ouderen en dergelijke. Via regulering wordt aangegeven welk uniform beleid er geldt voor alle accommodaties in de gemeente Beekdaelen.

2.1 Wettelijk kader

Bij het ontwikkelen van accommodatiebeleid is de gemeente gehouden aan een aantal wetten, nl:

- » De Algemene Wet Bestuursrecht
- » De Gemeentewet
- » Wet op de paracommercie;
- » Drank- en horecawet.
- » Wet Algemene Regels Herindeling i.v.m. de fusie van drie gemeenten.

Tevens dienen de accommodaties te passen binnen het bestemmingsplan dat voor elk van de accommodaties geldt.

Bestemmingsplannen vallen onder de eigen regelgeving van de gemeente. Indien er plannen met accommodaties zijn die strijdig zijn met de huidige bestemming zal moeten worden afgewogen of hiervan kan worden afgeweken.

In het kader van de nieuwe Omgevingswet dient de gemeenteraad vóór 2024 een omgevingsvisie vast te stellen waarin ook aangegeven wordt hoe met accommodaties in relatie tot het omgevingsbeleid om te gaan.

2.2 Onderscheid in accommodaties

Het accommodatiebeleid heeft betrekking op maatschappelijk vastgoed dat in eigendom is van de gemeente Beekdaelen. Daarnaast heeft het accommodatiebeleid betrekking op de maatschappelijke accommodaties die niet in eigendom zijn van de gemeente maar wel een recht van opstal dan wel financiële verbintenis met de gemeente hebben. De financiële verbintenis kan betekenen dat er een geldlening door de gemeente is verstrekt dan wel dat de gemeente bijdraagt aan het onderhoud van de accommodatie. Het accommodatiebeleid heeft geen betrekking op gemeentehuizen, brandweerkazernes, gebouwen buitendienst, scholen Primair onderwijs en woningen die in eigendom van de gemeente zijn.

Het technisch beheer van de accommodaties maakt geen onderdeel uit van het accommodatiebeleid. Deze uitgangspunten vindt u terug in het Meerjarig onderhoudsprogramma (MJOP).

Het accommodatiebeleid is evenals het subsidiebeleid een stimuleringsinstrument.

Het accommodatiebeleid gaat over de volgende objectsoorten:

- Buitensport
- Bibliotheekwerk
- Cultuur
- Gymzaal
- Onderwijs
- Sporthal
- Turnhal
- Zorg
- Overig (w.o. Gemeenschapshuizen/ MFA's)

2.3 Locatiebeleid

Tijdens de harmonisatie worden de huidige accommodaties gehandhaafd. Bij nieuwe ontwikkelingen zoals initiatieven van buiten, contracten die aflopen of urgente redenen (bv bouwkundig) vindt er een (integrale) maatwerk afweging plaats. Bij de toekomstige herijking van het accommodatiebeleid zal er ook naar het locatiebeleid voor de accommodaties gekeken worden.

2.4 Contracten

De gemeente Beekdaelen heeft diverse accommodaties voor ondermeer binnensport, buitensport en gemeenschapshuizen. De gebruikers hebben veelal een overeenkomst voor het gebruik van de accommodatie met de gemeente gesloten, het type overeenkomst verschilt per accommodatie.

Binnensport

Voor de binnensport hebben de voormalige gemeenten overeenkomsten gesloten met de partij die de accommodatie beheren en exploiteren voor de gemeente. De gemeente kan jaarlijks de tarieven vaststellen die verenigingen moeten betalen voor het gebruik van de accommodaties.

Buitensport

Voor de buitensport accommodaties heeft de gemeente verschillende overeenkomsten met de verenigingen gesloten.

Er zal toegewerkt worden naar standaard contractvormen voor gemeentelijke accommodaties. Indien contracten aflopen dan zal er overgegaan worden op het standaardcontract van de gemeente Beekdaelen. Hierdoor ontstaat eenduidigheid en gelijkheid tussen de afspraken met de verschillende gebruikers. Indien de aanpassingen een positief effect hebben voor de verenigingen dan zal dat meteen geëffectueerd worden. Indien de aanpassingen voor de verenigingen een negatief effect hebben dan gaan we uit van een groeimodel van vier jaar.

2.5 Tarieven binnen- en buitensport accommodaties

Binnen de voormalige ONS gemeenten werden andere tarieven voor de accommodaties gehanteerd. Deze worden bij de harmonisatie gelijk getrokken, met in achtneming van contractuele verplichtingen, waardoor uiteindelijk elke vereniging en stichting in de gemeente Beekdaelen dezelfde tarieven betaald voor het gebruik van een sportveld of sporthal. Dit geldt niet voor de tarieven die commerciële partijen vragen. De tarieven voor de accommodaties zijn opgenomen in de tarievenlijst. Bij de tariefstelling wordt geen rekening gehouden met de leeftijd of onderhoud van de accommodatie. Accommodaties hebben een MJOP en worden geacht courant te zijn voor gebruik.

De tarieven voor de gemeentelijke accommodaties zijn onderverdeeld in twee categorieën, waarbij per objectsoort een andere grondslag ligt voor de hoogte van het tarief:

1. Buitensportaccommodaties: met een tarief per veld/gebouw per seizoen/jaar.
2. Binnensportaccommodaties: met een tarief per sportzaal per uur.

Uitgangspunt op dit moment is dat de tarieven inclusief BTW zijn. Op dit moment loopt nog onderzoek naar de BTW bij deze accommodaties.

Gebruikers van buitensportaccommodaties bekostigen zelf de energie- en stookkosten. Op deze wijze kunnen zij zelf bepalen met welke energieleverancier zij zaken willen doen.

De indexatie is per voormalige gemeente en zelfs soms per contract verschillend. We streven naar uniformiteit van indexatie.

Indexatie is afhankelijk van het sportseizoen van de vereniging of stichting namelijk. Hierbij zijn er 2 varianten:

1. Indexeren per 1 mei van het jaar op basis van de wijziging van het maandprijsindexcijfer volgens de consumentenprijsindex (CPI) conform de onderliggende overeenkomst met verenigingen, waarvan het seizoen afhankelijk is.
2. Indexeren per 1 januari van het nieuwe jaar op basis van de wijziging van het jaargemiddelde volgens de consumentenprijsindex (CPI) conform de onderliggende overeenkomst met contractanten die niet seizoen afhankelijk is, waarvan het boekjaar van 1 januari tot en met 31 december van het jaar loopt.

2.4 Paracommercie

De gemeenteraad van Beekdaelen heeft op 2 juli 2019 de verordening Paracommercie vastgesteld. De verordening wordt nog geëvalueerd.

2.5 Onderhoud en Duurzaamheid

De gemeente Beekdaelen is verantwoordelijk voor het groot onderhoud van het gemeentelijk vastgoed. Hiervoor stelt de gemeente een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) op. Dit MJOP bevat een prognose van de te verwachten onderhoudskosten voor een periode van 10 jaar. Dit plan is recent door de gemeenteraad vastgesteld.

In het MJOP zijn tevens de werkzaamheden en keuringen meegenomen om alle installaties in ons gemeentelijk vastgoed aan alle wettelijk verplichte eisen te laten voldoen.

Het maatschappelijk vastgoed vormt een voorbeeldfunctie naar zijn omgeving. Het verduurzamen van het maatschappelijk vastgoed sluit aan bij de Global Goal doelstellingen van de gemeente Beekdaelen. De concrete maatregelen voor het verduurzamen van het maatschappelijk vastgoed staan beschreven in het Meerjarig onderhoudsprogramma (MOP).

In 2020 werken we een voorstel uit om zes gebouwen programmatisch energie-neutraal te maken. De duurzaamheidsingrepen koppelen wij aan het meer-jaren onderhoudsprogramma (MJOP). Deze programmatische aanpak resulteert in de meest kosten-efficiënte invulling van onze duurzaamheidsambities.

Deze pilot vormt de basis om het totale maatschappelijke vastgoed energieneutraal te maken.

Deze werkwijze sluit aan op de "Routekaart verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed" van de VNG.

4. Stimuleren en faciliteren

4.1. Rollen van de gemeente

De gemeente heeft verschillende rollen bij de accommodaties. Enerzijds zijn dit wettelijke rollen en anderzijds worden zij bepaald door gemeentelijk beleid.

De gemeente heeft de volgende rollen:

- *De gemeente als eigenaar of beheerder van de accommodaties.*
De gemeente verhuurd of verpacht gronden of gebouwen voor sport, welzijn of maatschappelijk gebruikt. Daarnaast voert de gemeente het technisch beheer uit voor accommodaties die in eigendom zijn van de gemeente Beekdaelen.
- *De gemeente is verantwoordelijk voor de verlening van de noodzakelijke vergunningen*
Bij deze rol als vergunningverlener hoort ook de rol van toezichthouder en handhaver van de opgelegde regels in de verleende vergunningen.

4.2. Communicatie

Vanuit de gemeente komt er een vast aanspreek punt met betrekking tot accommodaties. Hier zullen alle voorkomende vragen ten aanzien van de gemeentelijke accommodaties terecht komen.